

§ 561

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Marko Kettusen toivomusponnosta koskien Sörnäisten- tunnelin mahdollista ulosajoramppien lämmittämistä, jyrkentämistä ja lyhentämistä

HEL 2021-013441 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunneli on noin 1,6 km pitkä autoliikenteen tunneli, joka yhdistää Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien vieden näiden pääkatujen välisen liikenteen maan alle. Sörnäistentunnelin vuonna 2020 tarkistetun yleissuunnitelman mukaan pohjoisen avorampin pituus on noin 184 m ja eteläisen noin 183 m. Tunnelin vaaka- ja pystygeometria on suunniteltu yleissuunnitelmassa, mutta ne tarkentuvat vielä toteutussuunnittelussa.

Yli 500 m pitkien, TEN-tieverkolle sijoittuvien tunneleiden minimiturvalisuusvaatimukset on kirjattu niin sanottuun EU:n tunnelidirektiiviin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/54/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan laajuisen tieverkon tunnelien turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista). Väylävirasto noudattaa direktiivin vaatimuksia mahdollisimman pitkälle myös muulla maantieverkolla. Tunnelidirektiivi ei sido niin sanottujen kaupunkitunneleiden suunnittelua ja toteutusta, mutta käytännössä tunnelidirektiivi on turvallisuussyistä tunneleiden suunnittelun lähtökohta myös Helsingissä. Sörnäistentunneli on osa Helsingin pääkatuverkkoa ja tärkeä osa satamayhteyttä. Raskaan liikenteen osuus Sörnäistentunnelin liikennemäärästä on noin 8 %.

EU:n tunnelidirektiivissä todetaan, että jos tunnelin kaltevuus on yli 3 prosenttia, turvallisuuden varmistamiseksi on toteutettava lisätoimenpiteitä ja/tai tehostettuja toimenpiteitä riskianalyysin perusteella. Yli 5 prosentin pitkittäisssuuntaista kaltevuutta ei sallita uusissa tunneleissa, paitsi jos se on ainoa mahdollisuus maantieteellisten seikkojen vuoksi.

Pituuskaltevuuden maksimisuuruutta ohjaa ennen kaikkea turvallisuus. Sörnäistentunnelista on laadittu riskianalyysi ja turvallisuuskonsepti. Sörnäistentunnelin turvallisuusperiaatteena on turvallinen liikennöinti tunnelissa, onnettomuuksien ehkäisy, tapahtuneiden onnettomuuksien seurausten minimointi sekä mahdollistaa riittävät toimintaedellytykset pelastustoimelle.

Liukkaudentorjuntaa lukuun ottamatta avoramppien sulana pito ei ratkaise pituuskaltevuuden kasvattamisesta aiheutuvia muita ongelmia tai riskejä. Jyrkässä alamäessä nopeudet kasvavat herkästi ja riskit erityyppisille liikenneonnettomuuksille kasvavat, jos tunnelin pysty- ja vaakageometrioiden suhdetta muutetaan kovin paljon. Sörnäistentunnelin liikenne joutuu säännöllisesti pysähtymään avorampille, jolloin erityisesti raskaan liikenteen liikkeellelähtö vaikeutuu ja hidastuu, mitä jyrkempi pituuskaltevuus on. Tämä lisää myös polttoaineen kulutusta ja päästöjä.

Ramppien lyhentäminen ei vaikuta jalankulkuyhteyksiin, sillä ympäröivien katujen risteysvälit ja siten suojateiden väliset etäisyydet eivät muutu. Tunneliin ei saa ulottua seisovaa jonoa, joten tunnelista ulosajaville pitää varata riittävästi tilaa. Tämä estää suojateiden toteuttamisen ajoramppien yläpäähän risteysalueita lähemmäksi.

Edellä mainituista syistä johtuen avoramppeja ei ole perusteltua tehdä jyrkempänä kuin 5 %.

Sörnäistentunnelin pohjoispään jatkosuunnittelussa avorampin pystygeometriaa on suunnitteluohjeiden ja suositusarvojen puitteissa muutettu siten, että ramppi on lyhentynyt noin 40 m hankesuunnitelmaan nähden. Ratkaisu helpottaa myös Hermannin rantatien poikki menevän kunnallistekniikan toteutusta ja on kokonaistaloudellisesti paras ratkaisu.

Sörnäistentunnelin eteläpään osalta jatkosuunnittelu ei ole vielä käynnistynyt. On kuitenkin erittäin todennäköistä ja tavoitteiden mukaista, että alueen tulvasuojelu tullaan tekemään Hanasaaren alueen asemakaavoituksen ja maankäytön muutosten yhteydessä. Tällöin ei ole tarvetta nostaa Sörnäistentunnelin avoramppien yläpäättä tulvakoron yläpuolelle, jolloin tunnelista noustava matka lyhenee ja avorampin pituus on noin 30 m pienempi hankesuunnitelmavaiheeseen nähden.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 14 kokouksen kuudentena asiana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

1 Kettunen. Marko, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Marko Kettunen on tehnyt 24.11.2021 seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, voidaanko tunnelin ulosajorampit lämmittää, jolloin niitä saataisiin jyrkemmiksi, jolloin niiden pituutta voitaisiin lyhentää ja niiden vaatima tila pienenisi."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.3.2022 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisäaikaa 26.10.2022 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

1 Kettunen. Marko, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano